

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 04, 2014

Nummer 4, 2014

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:190](#) 28-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:186](#) 28-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:193](#) 28-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:196](#) 28-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:178](#) 28-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:187](#) 28-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:175](#) 28-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:177](#) 28-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:174](#) 28-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:180](#) 28-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:197](#) 28-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:184](#) 28-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:179](#) 28-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:194](#) 28-01-2014

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2014:189](#) 28-01-2014

RECHTSPRAAK

De oplegging van een geheel onvoorwaardelijke gevangenisstraf is in het licht van hetgeen het hof heeft overwogen omtrent de oplegging van een (gedeeltelijk) voorwaardelijke straf niet begrijpelijk.

Het middel klaagt over de motivering van de strafoplegging.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het hof heeft ter zake het onder 2 bewezenverklarde 'witwassen' aan de verdachte een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van zes maanden opgelegd.

Het bestreden arrest houdt ten aanzien van de strafoplegging het volgende in:

'Naar het oordeel van het hof kan gelet op de ernst van het bewezen verklaarde in de verhouding tot andere strafbare feiten, zoals onder meer tot uitdrukking komt in het hierop gestelde wettelijk strafmaximum en in de straffen die voor soortgelijke feiten worden opgelegd, niet kan worden volstaan met een andere of lichtere sanctie dan een straf die onvoorwaardelijke vrijheidsbeneming voor de hierna te vermelden duur met zich brengt. Witwassen van gelden ontwricht het economische verkeer en ondermijnt daardoor het vertrouwen in het financiële stelsel.

Het hof heeft echter ook gelet op de relatief beperkte rol welke verdachte in het bewezen verklaarde handelen heeft gehad en hij niet eerder is veroordeeld voor soortgelijke strafbare feiten.

Met oplegging van een (gedeeltelijk) voorwaardelijke straf wordt enerzijds de ernst van het bewezen verklaarde tot uitdrukking gebracht en wordt anderzijds de strafoplegging dienstbaar gemaakt aan het voorkomen van nieuwe strafbare feiten.'

De oplegging van een geheel onvoorwaardelijke gevangenisstraf is in het licht van hetgeen het hof heeft overwogen omtrent de oplegging van een (gedeeltelijk) voorwaardelijke straf niet begrijpelijk.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de

strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep in zoverre opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:175

Zaaknummer: 11/04903

Wetsartikelen: 359 lid 6 Sv

RECHTSPRAAK

Bij wet van 17 november 2011 tot wijziging van het WvSr in verband met het beperken van de mogelijkheden om een taakstraf op te leggen voor ernstige zeden- en geweldsmisdrijven en bij recidive van misdrijven (Stb. 2012, 1, inwerkingtreding 3 januari 2012) is artikel 22b Sr opnieuw ingevoegd. Die wet bevat in artikel II een bepaling van overgangsrecht, inhoudende dat de wet geen gevolgen heeft voor feiten die zijn begaan voor de inwerkingtreding van die wet. In aanmerking genomen dat het feit ter zake waarvan verdachte is veroordeeld is gepleegd vóór 3 januari 2012, heeft het hof ten onrechte de onmogelijkheid aangenomen een taakstraf op te leggen.

Het middel klaagt over de strafoplegging. Daartoe wordt aangevoerd dat het hof ten onrechte ervan is uitgegaan dat ingevolge artikel 22b lid 1 Sr het opleggen van een taakstraf niet mogelijk is.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het hof heeft de op te leggen straf bepaald op grond van de ernst van het feit en de omstandigheden waaronder dit is begaan en op grond van de persoon en de persoonlijke omstandigheden van de verdachte, zoals daarvan is gebleken uit het onderzoek ter terechtzitting.

Daarbij heeft het hof in het bijzonder het volgende in aanmerking genomen. De verdachte heeft zich schuldig gemaakt aan mishandeling van een collega van hem, zoals bewezen verklaard. Met deze handelwijze heeft de verdachte inbreuk gemaakt op de lichamelijke integriteit van de betrokkene. Het hof rekent het de verdachte bovendien aan dat hij dit feit heeft begaan op de openbare weg. Een dergelijk feit brengt doorgaans gevoelens van angst en onrust teweeg in de samenleving.

Het hof heeft in het nadeel van de verdachte acht geslagen op een de verdachte betreffend uittreksel Justitiële Documentatie d.d. 26 november 2012, waaruit blijkt dat de verdachte eerder onherroepelijk is veroordeeld voor het plegen van andersoortige strafbare feiten. Dat

heeft hem er kennelijk niet van weerhouden het onderhavige feit te plegen.

Het hof overweegt met betrekking tot de strafmaat het volgende. Het hof acht, kennelijk met de advocaat-generaal, een geldboete in de omstandigheden van dit geval geen passende straf.

Gelet op het bepaalde in artikel 22b lid 1 van het Wetboek van Strafrecht is de oplegging van een taakstraf – zoals door de advocaat-generaal gevorderd – niet mogelijk nu de verdachte in de vijf jaren voorafgaand aan het onderhavige feit, te weten in 2006, ter zake van artikel 312 van het Wetboek van Strafrecht is veroordeeld, zijnde een misdrijf waarop naar de wettelijke omschrijving een gevangenisstraf van zes jaren of meer is gesteld en dat een ernstige inbreuk op de lichamelijke integriteit van het slachtoffer ten gevolge heeft gehad.

Dit brengt mee dat gevangenisstraf aangewezen is.

Het hof is, alles overwegende, van oordeel dat een geheel onvoorwaardelijke gevangenisstraf van na te melden duur een passende en geboden reactie vormt.

Bij wet van 17 november 2011 tot wijziging van het Wetboek van Strafrecht in verband met het beperken van de mogelijkheden om een taakstraf op te leggen voor ernstige zeden- en geweldsmisdrijven en bij recidive van misdrijven (Stb. 2012, 1, inwerkingtreding 3 januari 2012) is artikel 22b Sr opnieuw ingevoegd. Die wet bevat in artikel II een bepaling van overgangsrecht inhoudende dat de wet geen gevolgen heeft voor feiten die zijn begaan voor de inwerkingtreding van die wet. In aanmerking genomen dat het feit ter zake waarvan de verdachte is veroordeeld is gepleegd vóór 3 januari 2012, heeft het hof ten onrechte de onmogelijkheid aangenomen een taakstraf op te leggen en kan de bestreden uitspraak niet in stand blijven voor zover het de strafoplegging betreft.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:186

Zaaknummer: 13/00367

Wetsartikelen: 22b lid 1 Sr

RECHTSPRAAK

Op de gronden vermeld in de conclusie van de A-G is het middel, dat klaagt dat het hof de vordering van de benadeelde partij en de in verband daarmee opgelegde schadevergoedingsmaatregel ten onrechte heeft toegewezen resp. opgelegd, terecht voorgesteld.

Beoordeling van het vierde middel:

Voorts heeft het hof met betrekking tot de bewezenverklaring nog het volgende overwogen:

‘Uit het betalingsverkeer waarvan de tenlastelegging bij feit 4 melding maakt blijkt dat [betrokkene 1] (in maart 2006 en april 2006) aan verdachte tot twee keer toe de relevante betalingen deed, zonder een aanwijsbaar reguliere herkomst. Deze beide omstandigheden samen genomen leiden tot het oordeel dat verdachte minst genomen moest weten dat [betrokkene 1] deze betalingen deed uit of met niet regulier verkregen geld, geld dat in elk geval door [betrokkene 1] niet verantwoord was of werd tegenover de fiscus. [betrokkene 1] zelf zegt dat hij niet over enig eigen “wit” inkomen beschikte. Voor in elk geval één van deze betalingen geldt dat deze bedoeld was om verdachte te compenseren voor een betaling die verdachte aan [betrokkene 1] had gedaan of zou doen teneinde te doen voorkomen dat [betrokkene 1] een regulier arbeidsinkomen had, een betaling die aan [betrokkene 1] was gedaan als zou er sprake zijn van inkomen uit arbeid, en die [betrokkene 1] in staat heeft gesteld (op grond van valse werkgeversverklaringen en salarisspecificaties) een hypotheek te verkrijgen (...). Waarom verdachte met betrekking tot die andere betaling, die in dezelfde periode plaatsvond, met recht en reden anders kon of mocht denken over de herkomst van het daarmee gemoeide geld is niet aannemelijk geworden.’

Uit de gebezigde bewijsvoering kan niet zonder meer worden afgeleid dat de verdachte ‘wist’ dat de op zijn bankrekening gestorte geldbedragen afkomstig waren uit enig misdrijf.

Voor zover het middel daarover klaagt, is het terecht voorgesteld.

Beoordeling van het zevende middel:

Het middel klaagt dat het hof de vordering van de benadeelde partij en de in verband daarmee

opgelegde schadevergoedingsmaatregel ten onrechte heeft toegewezen respectievelijk heeft opgelegd.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de waarnemend advocaat-generaal onder 8.2 tot en met 8.4 is het middel terecht voorgesteld.

Uitspraak Hoge Raad:

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 4 tenlastegelegde, de strafoplegging (de oplegging van de schadevergoedingsmaatregel daaronder begrepen), alsmede de beslissing op de vordering van de benadeelde partij, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Conclusie A-G:

‘De stelling in het middel is samengevat de volgende.

Kennelijk doelt het Hof met “fax-bericht van 10 september 2009” op een op die datum ontvangen brief gedateerd 8 september 2009, waarin ABN AMRO Bank verwijst naar een bijgevoegde specificatie van haar vordering. Die specificatie somt op het door het Hof genoemde bedrag, en vermeldt gegevens van een hypothecaire geldlening aan [betrokkene 2] in verband met de aankoop, in oktober 2005, van het pand [a-straat 2] te [plaats] ([betrokkene 2] kocht het pand van de verdachte en kwam vervolgens zijn afbetalingsverplichtingen niet na, waarna het pand executoriaal is verkocht). De in eerste aanleg ingediende vordering van ABN AMRO Bank vermeldt echter gegevens die te herleiden zijn op een andere transactie, te weten de aankoop van het pand [b-straat 1] te [plaats] door [betrokkene 4] in september 2003.

Laatstgenoemde transactie is in de bewezenverklaring terug te vinden als oplichting (feit 2, vierde asterisk) en het daarmee in verband staande valsheidsdelict (feit 1, zesde asterisk). De transactie van [betrokkene 2] in oktober 2005 is daarentegen niet in de tenlastelegging opgenomen (feit 2, vijfde asterisk en feit 1, zevende asterisk, betreffen de aankoop van een ander pand door [betrokkene 2], in juli 2005).

Het Hof heeft dus miskend dat de in hoger beroep gehandhaafde, doch op een lager bedrag gestelde, vordering een ander feit betreft dan waarop de in eerste aanleg ingediende vordering betrekking heeft, en bovendien samenhangt met een feit dat niet in de bewezenverklaring is terug te vinden.

Met de kanttekening dat de vermelding, op het formulier waarmee ABN AMRO Bank in eerste

aanleg haar vordering heeft ingediend, van het feit waarop de vordering betrekking heeft kennelijk niet namens de benadeelde partij is ingevuld maar door een medewerker van het parket of van de griffie (gelet op de gebruikte balpen, het handschrift en de overige gegevens), lijkt de klacht mij gegrond. De “specificatie” die ABN AMRO Bank in hoger beroep heeft overgelegd (door het Hof opgevat als een vermindering van haar vordering) laat er geen misverstand over bestaan dat het gaat om een in oktober 2005 verstrekte hypotheek, terwijl in het in eerste aanleg ingediende vorderingsformulier “in of omstreeks sept. 2003” is vermeld. Daarbij wil ik van de steller van het middel wel aannemen dat het in dat formulier genoemde nummer correspondeert met een in het dossier genoemd nummer van de aan [betrokkene 4] verstrekte lening (in de mij ter hand gestelde papierstapel zit nu weer niet p. 13078).

Zoals het Hof overwoog, is de in hoger beroep gehandhaafde vordering van de benadeelde partij aldaar onbetwist gebleven. Het komt mij evenwel voor dat ook ambtshalve opgemerkt had behoren te worden dat ABN AMRO Bank de grondslag van haar vordering wijzigde, ten gevolge waarvan niet langer kan worden vastgesteld dat zij betrekking heeft op schade die is geleden als gevolg van een in deze zaak bewezenverklaard feit. Naar mijn inzicht treft het middel daarom doel. Als alles loopt zoals het behoort, zal ABN AMRO Bank na terugwijzing of verwijzing nog de gelegenheid krijgen te laten weten welk vervolg zij wenst te geven aan haar in eerste aanleg ingediende vordering, waaraan trouwens opvalt dat er geen rente is meegevorderd.’

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:178

Zaaknummer: 11/01627

Wetsartikelen: 42obis Sr en 36f Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt toepasselijke overwegingen uit ECLI:NL:HR:2009:BJ7810, ECLI:NL:HR:2012:BV6999 en ECLI:NL:HR:2013:BY8357. Het middel klaagt terecht dat het hof het voorgaande heeft miskend, nu uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep blijkt dat verdachte en de raadsman op die terechtzitting zijn verschenen en het aldaar verhandelde bezwaarlijk anders kan worden verstaan dan dat aan de verlening van de (onvolkomen) volmacht de wens van verdachte ten grondslag lag om (op rechtsgeldige wijze) hoger beroep te doen instellen.

Het middel komt op tegen de niet-ontvankelijkverklaring van de verdachte in het hoger beroep.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het middel klaagt terecht dat het hof het voorgaande heeft miskend, nu uit het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep blijkt dat de verdachte en de raadsman op die terechtzitting zijn verschenen en het aldaar verhandelde bezwaarlijk anders kan worden verstaan dan dat aan de verlening van de (onvolkomen) volmacht de wens van de verdachte ten grondslag lag om (op rechtsgeldige wijze) hoger beroep te doen instellen.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en verwijst de zaak naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:190

Zaaknummer: 11/04663

Wetsartikelen: 279 Sv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft geoordeeld dat het in casu vereiste nader onderzoek door het OM naar feiten en omstandigheden ‘die de legale herkomst van de ten laste gelegde geldbedragen en voorwerpen met een voldoende mate van zekerheid zouden kunnen uitsluiten’ onvoldoende is gebeurd en als zijn oordeel tot uitdrukking gebracht dat hetgeen door het OM aan materiaal is gepresenteerd ontoereikend is om tekortkomingen in de verklaringen van verdachte op te vatten als een onvoldoende weerlegging van het bewijsvermoeden van witwassen en dat ook overigens het wettig en overtuigend bewijs ontbreekt dat de in de tenlastelegging genoemde geldbedragen en goederen (mede) ‘afkomstig was/waren uit enig misdrijf’. Dit oordeel geeft niet blijk van een onjuiste opvatting omtrent het bestanddeel ‘afkomstig (...) uit enig misdrijf’ als bedoeld in artikel 42obis Sr en is ook niet onbegrijpelijk. Voor zover het middel het standpunt huldigt dat het hof ten onrechte de eis heeft gesteld dat ‘het concrete bedrag of de concrete bedragen met voldoende precisie bewezen moeten kunnen worden’ en dat niet kan worden volstaan met de bewezenverklaring van ‘enig geldbedrag’, gaat het uit van een onjuiste lezing van het arrest. Anders dan wordt betoogd, heeft het hof niet geoordeeld dat voor het bewijs van de in de tenlastelegging opgenomen bestanddelen ‘voorwerp afkomstig uit enig misdrijf’ en ‘een geldbedrag’ is vereist dat steeds de concrete brondelicten en de precieze omvang van de daaruit voortvloeiende gelden moeten worden bewezen, maar dat het bewijs daarvan in casu ontbreekt.

Beoordeling van het namens de verdachte voorgestelde middel:

Het middel kan niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien artikel 81 lid 1 RO, geen nadere motivering nu het middel niet noopt tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

Beoordeling van het door de advocaat-generaal bij het hof voorgestelde middel:

Het middel klaagt dat het hof de verdachte ten onrechte althans ontoereikend gemotiveerd heeft vrijgesproken van hetgeen onder 3 is tenlastegelegd (gewoontewitwassen), nu het hof is uitgegaan van een onjuiste uitleg van het in de tenlastelegging voorkomende bestanddeel 'afkomstig (...) uit enig misdrijf'.

In de weergegeven overwegingen heeft het Hof – uitgaande van het juiste algemene toetsingskader, waaronder dat 'witwassen' kan worden bewezen verklaard indien het op grond van de vastgestelde omstandigheden niet anders kan zijn dan dat het voorwerp uit enig misdrijf afkomstig is – geoordeeld dat, gelet op het door het Openbaar Ministerie gepresenteerde bewijsmateriaal en het ter zake door en namens de verdachte omtrent de legale herkomst van de tenlastegelegde geldbedragen en voorwerpen aangevoerde, de legale herkomst van die geldbedragen en voorwerpen niet met voldoende mate van zekerheid kan worden uitgesloten, terwijl tevens onvoldoende duidelijk is in welke mate (mogelijkerwijs) van vermenging van legale en illegale geldstromen sprake is. Het hof heeft geoordeeld dat het in de gegeven omstandigheden vereiste nader onderzoek door het Openbaar Ministerie naar feiten en omstandigheden 'die de legale herkomst van de ten laste gelegde geldbedragen en voorwerpen met een voldoende mate van zekerheid zouden kunnen uitsluiten' onvoldoende is gebeurd en als zijn oordeel tot uitdrukking gebracht dat in verband daarmee hetgeen door het Openbaar Ministerie aan materiaal is gepresenteerd ontoereikend is om tekortkomingen in de verklaringen van de verdachte op te vatten als een onvoldoende weerlegging van het bewijsvermoeden van witwassen en dat ook overigens het wettig en overtuigend bewijs ontbreekt dat de in de tenlastelegging van feit 3 genoemde geldbedragen en goederen (mede) 'afkomstig was/waren uit enig misdrijf'. Dit oordeel geeft niet blijk van een onjuiste opvatting omtrent het bestanddeel 'afkomstig (...) uit enig misdrijf' als bedoeld in artikel 42obis Sr. Dat oordeel is, gelet op de aan het hof voorbehouden weging en waardering van het voorhanden bewijsmateriaal, als van feitelijke aard in cassatie slechts in beperkte mate toetsbaar. Dit oordeel is, mede gelet op het verhandelde ter terechtzitting, ook niet onbegrijpelijk.

Voor zover het middel het standpunt huldigt dat het hof ten onrechte voor het bewijs van het bestanddeel 'voorwerp (...) afkomstig uit enig misdrijf' de eis heeft gesteld dat 'het concrete bedrag of de concrete bedragen [aan illegaal vermogen] met voldoende precisie bewezen moeten kunnen worden' en dat niet kan worden volstaan met de bewezenverklaring van 'enig geldbedrag', gaat het uit van een onjuiste lezing van het arrest, zodat het in zoverre bij gebrek

aan feitelijke grondslag niet tot cassatie kan leiden.

Anders dan de steller van het middel betoogt, heeft het hof niet geoordeeld dat voor het bewijs van de in de tenlastelegging opgenomen bestanddelen 'voorwerp afkomstig uit enig misdrijf' en 'een geldbedrag' is vereist dat steeds de concrete brondelicten en de precieze omvang van de daaruit voortvloeiende gelden moeten worden bewezen, maar dat het bewijs daarvan in de gegeven omstandigheden ontbreekt.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt de beroepen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:194

Zaaknummer: 12/01747

Wetsartikelen: 42obis Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt toepasselijke overwegingen uit ECLI:NL:HR:2000:AA5730. Gelet daarop en in aanmerking genomen dat verdachte aan het verzoek tot aanhouding ten grondslag heeft gelegd dat hij op grond van medische omstandigheden niet in staat was om op de terechtzitting te verschijnen en hij daarbij had verwezen naar het bij zijn brief gevoegde schrijven van zijn behandelend arts, kan het oordeel van het hof dat het verzoek diende te worden afgewezen op grond van de omstandigheid dat ‘een medische verklaring ontbreekt’, welke verklaring evenwel reeds daags voor de terechtzitting bij de centrale balie van het hof was ingekomen, de afwijzing van het verzoek niet dragen.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat, indien een verdachte door ziekte is verhinderd op de terechtzitting te verschijnen en in verband daarmee schorsing van het onderzoek heeft verzocht of doen verzoeken, de rechter aan dit verzoek voldoet teneinde de verdachte alsnog de gelegenheid te geven bij de behandeling van zijn zaak op de terechtzitting aanwezig te zijn. Dit spruit voort uit het onder meer in artikel 6 EVRM gewaarborgde aanwezigheidsrecht van de verdachte. Bijzondere omstandigheden kunnen echter meebrengen dat de rechter tot het oordeel komt dat het belang van een behoorlijke strafvordering – welke omvat afdoening van de zaak binnen een redelijke termijn – ernstig in het gedrang zou komen indien het onderzoek op de terechtzitting zou worden geschorst en dat dit belang onder de gegeven omstandigheden zwaarder moet wegen dan het belang van de verdachte om bij de behandeling van zijn zaak tegenwoordig te zijn. Het staat ter beoordeling van de rechter of hij de aangevoerde redenen aannemelijk en van voldoende gewicht acht en of het belang van een behoorlijke strafvordering de voorrang moet hebben boven het belang van de verdachte bij aanhouding. In

de regel mag daarom van de verdachte of diens raadsman worden gevergd dat hij ter staving van het verzoek (alsnog) de gegevens kan verstrekken die de rechter met het oog op de te nemen beslissing wenselijk acht. Aan de rechter staat het vrij om indien een verzoek onvoldoende door bewijsstukken is gestaafd of indien aan diens verlangen tot aanvulling niet of niet genoegzaam is voldaan, daaraan gevolgtrekkingen te verbinden. Oordelen en beslissingen daarover kunnen in cassatie slechts op hun begrijpelijkheid worden getoetst (vgl. HR 9 mei 2000, ECLI:NL:HR:2000:AA5730, NJ 2002/466).

Gelet op hetgeen hiervoor is vooropgesteld en in aanmerking genomen dat de verdachte aan het verzoek tot aanhouding ten grondslag heeft gelegd dat hij op grond van medische omstandigheden niet in staat was om op de terechtzitting te verschijnen en hij daarbij had verwezen naar het bij zijn brief gevoegde schrijven van zijn behandelend arts, kan het oordeel van het hof dat het verzoek diende te worden afgewezen op grond van de omstandigheid dat 'een medische verklaring ontbreekt', welke verklaring evenwel reeds daags voor de terechtzitting bij de centrale balie van het hof was ingekomen, de afwijzing van het verzoek niet dragen.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:193

Zaaknummer: 12/01552

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Uit de bewijsvoering heeft het hof, niet onbegrijpelijk, afgeleid dat de verdachte tezamen en in vereniging met anderen de desbetreffende tabletteermachine op 4 januari 2009 in de loods aan de [a-straat] 2 te Hoogeveen voorhanden heeft gehad doordat hij deze in die loods aangetroffen machine, die door (ten minste) een van de medeverdachten was gebracht, samen met anderen op die datum in de loods ter reparatie heeft ondergebracht, aan welke tabletteermachine de verdachte ook samen met anderen bezig is geweest met de reparatie. Het middel faalt.

Het middel behelst de klacht dat de bewezenverklaring ontoereikend is gemotiveerd omdat uit de daartoe gebezigde bewijsmiddelen niet kan worden afgeleid dat de verdachte op 4 januari 2009 tezamen en in vereniging met anderen in de desbetreffende loods een tabletteermachine heeft ondergebracht.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Uit de bewijsvoering heeft het hof, niet onbegrijpelijk, afgeleid dat de verdachte tezamen en in vereniging met anderen de desbetreffende tabletteermachine op 4 januari 2009 in de loods aan de [a-straat] 2 te Hoogeveen voorhanden heeft gehad doordat hij deze in die loods aangetroffen machine, die door (ten minste) een van de medeverdachten was gebracht, samen met anderen op die datum in de loods ter reparatie heeft ondergebracht, aan welke tabletteermachine de verdachte ook samen met anderen bezig is geweest met de reparatie.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:196

Zaaknummer: 12/02731

Wetsartikelen: Opiumwet

RECHTSPRAAK

Diefstal elektriciteit, beschadigen van een bedrijfspand. (Deels) slagende bewijsklachten. De bewijsvoering kan niet worden afgeleid uit de weergegeven bewijsvoering.

Het middel klaagt over de motivering van het oordeel van het hof dat de verdachte het in de bewezenverklaring onder 3 genoemde bedrijfspand opzettelijk heeft beschadigd.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Het middel is terecht voorgesteld. De bewezenverklaring onder 3 kan niet worden afgeleid uit de in 2.2.1 en 2.2.2 weergegeven bewijsvoering, zodat de bestreden uitspraak in zoverre niet naar de eis der wet met redenen is omkleed.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 2 en 3 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:189

Zaaknummer: 11/05701

Wetsartikelen: 310 Sr

RECHTSPRAAK

De door het hof in dat verband in aanmerking genomen omstandigheden dat in de auto van de verdachte voorwerpen zijn aangetroffen die gebruikt kunnen worden bij het plegen van diefstal met geweld en/of afpersing en dat de verdachte met het voorhanden hebben van die voorwerpen bekend was, volstaan niet.

Het middel behelst onder meer de klacht dat het hof zijn oordeel dat de in de bewezenverklaring onder 1 bedoelde voorwerpen waren bestemd tot het begaan van het 'misdrijf van artikel 312 en/of 317 van het Wetboek van Strafrecht (diefstal met geweld en/of afpersing)' en dat het opzet van de verdachte daarop was gericht, ontoereikend heeft gemotiveerd.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Aangezien de bewezenverklaring onder 1, voor zover inhoudende dat de verdachte opzettelijk voorwerpen voorhanden heeft gehad die waren 'bestemd tot het begaan' van het 'misdrijf van artikel 312 en/of 317 van het Wetboek van Strafrecht (diefstal met geweld en/of afpersing)', niet zonder meer kan worden afgeleid uit de inhoud van de door het hof gebezigde bewijsvoering, is de bestreden uitspraak niet naar de eis der wet met redenen omkleed. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat zonder nadere motivering, welke ontbreekt, niet begrijpelijk is het kennelijke oordeel van het hof dat uit die bewijsvoering met voldoende bepaaldheid blijkt welk 'misdadig doel (...) de verdachte voor ogen stond'. De door het hof in dat verband in aanmerking genomen omstandigheden dat in de auto van de verdachte voorwerpen zijn aangetroffen die gebruikt kunnen worden bij het plegen van diefstal met geweld en/of afpersing en dat de verdachte met het voorhanden hebben van die voorwerpen bekend was, volstaan daartoe niet.

Het middel slaagt in zoverre.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:179

Zaaknummer: 12/01734

Wetsartikelen: 312 Sr en 317 Sr

RECHTSPRAAK

Het proces-verbaal tijdens zitting houdt in dat het onderzoek is hervat in de stand waarin het zich bevond ten tijde van de schorsing daarvan doch houdt niet in dat de A-G en verdachte daarmee hebben ingestemd, zodat het er in cassatie voor moet worden gehouden dat die instemming niet is gegeven. Bij die stand van zaken had het hof het onderzoek opnieuw moeten aanvangen. In zoverre is het middel terecht voorgesteld. Uit de wetsgeschiedenis blijkt dat artikel 322 lid 3 Sv ertoe strekt te garanderen dat ‘het vereiste van de herhaling, indien en voor zover dat door verdachte als een zijn rechten beschermend vereiste wordt beleefd’ in stand blijft. Artikel 322 lid 3 Sv biedt de verdediging daarom de mogelijkheid haar instemming te onthouden aan voortzetting van het onderzoek ter terechtzitting in een gewijzigde samenstelling, en aldus het onderzoek ter terechtzitting opnieuw te laten aanvangen. Hieruit volgt dat de naleving van het voorschrift dat bij een gewijzigde samenstelling het onderzoek opnieuw moet worden aangevangen, afhankelijk is van het belang dat de verdediging daaraan in een concreet geval hecht. Tegen die achtergrond en gelet op ECLI:NL:HR:2012:BX0146 brengt het voorgaande mee dat in cassatie aan een schriftuur waarin wordt geklaagd over de niet-naleving van het in die bepaling gegeven voorschrift, de eis moet worden gesteld dat wordt aangegeven in welk in rechte te respecteren belang de verdachte door die niet-naleving is getroffen. De schriftuur, die is ingediend na de in ECLI:NL:HR:2012:BX0146 genoemde datum 1 oktober 2012, vermeldt niet in welk rechtens te beschermen belang verdachte als gevolg van de niet-naleving van artikel 322 lid 3 Sv is getroffen. De Hoge Raad verklaart daarom – gezien artikel 80a RO – het beroep niet-ontvankelijk. Conclusie A-G: anders.

Het middel klaagt dat artikel 322 lid 3 Sv niet is nageleefd nu het proces-verbaal van de terechtzitting van 11 mei 2012 niet inhoudt dat de advocaat-generaal bij het hof en de verdachte hebben ingestemd met hervatting van het onderzoek waarin het zich bevond ten tijde van de schorsing daarvan op 17 november 2011.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Uit de aangehaalde wetsgeschiedenis blijkt dat artikel 322 lid 3 Sv – dat op de voet van artikel 415 Sv eveneens toepasselijk is bij de behandeling in hoger beroep – ertoe strekt te garanderen dat ‘het vereiste van de herhaling, indien en voor zover dat door de verdachte als een zijn rechten beschermend vereiste wordt beleefd’ in stand blijft. Artikel 322 lid 3 Sv biedt de verdediging daarom de mogelijkheid – indien zij meent dat dit in de gegeven omstandigheden in haar belang is – haar instemming te onthouden aan voortzetting van het onderzoek ter terechtzitting in een gewijzigde samenstelling, en aldus het onderzoek ter terechtzitting opnieuw te laten aanvangen. Hieruit volgt dat de naleving van het voorschrift dat bij een gewijzigde samenstelling het onderzoek opnieuw moet worden aangevangen, afhankelijk is van het belang dat de verdediging daaraan in een concreet geval hecht. Tegen die achtergrond en gelet op HR 11 september 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX0146, NJ 2013/241, r.o. 2.6.2 brengt het voorgaande mee dat in cassatie aan een schriftuur waarin wordt geklaagd over de niet-naleving van het in die bepaling gegeven voorschrift, de eis moet worden gesteld dat wordt aangegeven in welk in rechte te respecteren belang de verdachte door die niet-naleving is getroffen.

De schriftuur, die is ingediend na de in HR 11 september 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX0146, NJ 2013/241, r.o. 2.8 genoemde datum 1 oktober 2012, vermeldt niet in welk rechtens te beschermen belang de verdachte als gevolg van de niet-naleving van artikel 322 lid 3 Sv is getroffen en bevat derhalve niet de in een geval als het onderhavige vereiste toelichting met betrekking tot het belang bij het ingestelde cassatieberoep en het – rechtens te respecteren – belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak en een nieuwe feitelijke behandeling van de zaak. De Hoge Raad zal daarom – gezien artikel 80a RO – het beroep niet-ontvankelijk verklaren.

De Hoge Raad verklaart het beroep in cassatie niet-ontvankelijk.

Conclusie A-G:

‘Het middel klaagt over de hervatting op 11 mei 2012 van het onderzoek ter terechtzitting in de stand waarin het zich bevond op het tijdstip van de schorsing, bij een gewijzigde samenstelling van het Hof, terwijl uit het proces-verbaal van de terechtzitting van 11 mei 2005 niet blijkt dat de Advocaat-Generaal en de verdachte hebben ingestemd met de hervatting van het onderzoek in de stand waarin het zich op het tijdstip van de schorsing bevond.

De procesgang in hoger beroep is, voor zover voor de beoordeling van het middel van belang, als volgt geweest.

i) De zaak heeft gediend op de terechtzittingen van 27 maart 2007, 20 april 2009, 28 oktober 2009, 17 juni 2011, 17 november 2011 en 11 mei 2012.

ii) Op de terechtzittingen van 27 maart 2007, 20 april 2009, 28 oktober 2009, 17 juni 2011 en 17 november 2011 was het Hof telkens anders samengesteld. Om die reden is het onderzoek op de zitting op 20 april 2009 opnieuw aangevangen. Voorts is het onderzoek op de zittingen van 28 oktober 2009, 17 juni 2011 en 17 november 2011 telkens met instemming van de partijen hervat in de stand waarin het onderzoek zich ten tijde van de schorsing ervan bevond.

iii) Op de zittingen van 20 april 2009, 28 oktober 2009, 17 juni 2011 en 17 november 2011 is de zaak in zoverre behandeld dat beslissingen zijn genomen met betrekking tot het horen van getuigen en de aanvulling van het dossier en dat (op 28 oktober 2009) ondervraging van de verdachte heeft plaatsgevonden. Op de zitting van 17 juni 2011 is de zaak aangehouden omdat voor de gedetineerde verdachte geen transport bleek te zijn geregeld. Op de zitting van 17 november 2011 is de zaak aangehouden omdat gelijktijdige behandeling met de zaak van de medeverdachte – die moest worden aangehouden – wenselijk werd geoordeeld.

iv) Op de zitting van 11 mei 2012 was het Hof wederom anders samengesteld dan op alle voorgaande zittingen. Het proces-verbaal van die terechtzitting vermeldt: “Het onderzoek ter terechtzitting wordt hervat in de stand waarin het zich ten tijde van de schorsing d.d. 17 november 2011 bevond”. Op deze zitting werd de zaak inhoudelijk behandeld.

v) De bestreden uitspraak houdt onder meer in: “Dit arrest is gewezen naar aanleiding van het onderzoek op de terechtzittingen van het hof van 20 april 2009, 28 oktober 2009, 17 juni 2011, 17 november 2011 en 11 mei 2012”.

vi) Uit de aanvulling op het verkorte arrest blijkt dat het Hof (een deel van) de verklaring die de verdachte aflegde op de terechtzitting van 28 oktober 2009 als bewijsmiddel 7 voor het bewijs heeft gebezigd.

Nu op de voorafgaande zittingen enige behandeling van de zaak heeft plaatsgevonden en het Hof blijkens de bestreden uitspraak mede naar aanleiding van die zittingen heeft beraadslaagd en beslist, gaat het middel er terecht vanuit dat het Hof het onderzoek op 11 mei 2012 niet zonder instemming van de verdachte en de Advocaat-Generaal had mogen hervatten in de stand waarin het zich op genoemde datum bevond. Nu van die instemming uit het proces-verbaal van de zitting niet blijkt, moet het ervoor gehouden worden dat die instemming niet is gegeven. Het middel is dus op zich gegrond.

De vraag is of dat tot cassatie moet leiden. Ik stel daarbij voorop dat de schriftuur na 1 oktober 2012 is ingediend, zodat er geen reden is om terughoudendheid te betrachten bij de toepassing van art. 80a RO. Het middel houdt niet in dat en waarom de verdachte door het verzuim in enig rechtens te respecteren belang is getroffen, zodat de vraag is of de verdachte bij de onderhavige klacht voldoende belang heeft.² Nu het evenwel om de schending van een fundamenteel zittingsvoorschrift gaat en uit de aanvulling op het arrest blijkt dat het Hof gebruik heeft gemaakt van de verklaring die de verdachte aflegde op een zitting waarop het Hof in andere samenstelling zat (zodat duidelijk is dat het met bedoeld zittingsvoorschrift beschermde belang daadwerkelijk in het gedrang is gekomen), meen ik dat het in elk geval vooralsnog te ver gaat om op straffe van niet-ontvankelijkheid te eisen dat een en ander in de schriftuur wordt uiteengezet.

Het middel slaagt derhalve.'

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:180

Zaaknummer: 12/02838

Wetsartikelen: 322 lid 3 Sv

RECHTSPRAAK

OM-cassatie en cassatie verdachte. 1. Ontvankelijkheid partieel cassatieberoep verdachte. Artikel 429 Sv. 2. Onttrekking aan het verkeer van ‘verlamningsapparaat’ (middel verdachte). 3. Gewoontewitwassen. Afkomstig uit enig misdrijf (middel OM).

Beoordeling van het tweede namens de verdachte voorgestelde middel:

In het middel wordt onder meer geklaagd over de onttrekking aan het verkeer van een in beslag genomen ‘verlamningsapparaat’.

Onder soortgelijke feiten in de zin van artikel 36d Sr dienen te worden verstaan feiten die tot dezelfde categorie behoren als de door de verdachte begane feiten dan wel de feiten waarvan hij wordt verdacht. (Vgl. HR 6 mei 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZC9322, NJ 1997/655 en HR 6 oktober 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZD1256, NJ 1999/250.)

Het hof heeft ten laste van de verdachte onder 1 bewezenverklaard – samengevat – dat hij als (mede)pleger op tijdstippen in de periode van 10 december 2009 tot en met 1 februari 2010 te Beverwijk en elders in Nederland (telkens) opzettelijk een grote hoeveelheid hennep heeft afgeleverd, verstrekt en/of vervoerd. Het heeft het bewezenverklarde gekwalificeerd als ‘medeplegen van opzettelijk handelen in strijd met een in artikel 3 onder B van de Opiumwet gegeven verbod, terwijl het feit betrekking heeft op een grote hoeveelheid van het middel, meermalen gepleegd’.

Het oordeel van het hof dat een verlamningsapparaat als het onderhavige kan dienen tot het voorbereiden van soortgelijke feiten geeft, gelet op hetgeen is weergegeven onder 4.3 en 4.4, blijk van een onjuiste opvatting omtrent het begrip ‘soortgelijke feiten’ in de zin van artikel 36d Sr, nu de door de verdachte begane overtreding van artikel 3 onder B van de Opiumwet niet soortgelijk is aan en tot dezelfde categorie behoort als het voorhanden hebben van een wapen van categorie II onder 5e als bedoeld in artikel 2 van de Wet wapens en munitie. Het middel slaagt in zoverre.

Het middel kan voor het overige niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien artikel 81 lid 1 RO,

geen nadere motivering nu het middel in zoverre niet noopt tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

Beoordeling van het door de advocaat-generaal bij het hof voorgestelde middel:

Het middel klaagt dat het hof de verdachte ten onrechte althans ontoereikend gemotiveerd heeft vrijgesproken van hetgeen onder 3 is tenlastegelegd (gewoontewitwassen), nu het hof is uitgegaan van een onjuiste uitleg van het in de tenlastelegging voorkomende bestanddeel 'afkomstig (...) uit enig misdrijf'.

In zijn hiervoor weergegeven overwegingen heeft het hof – uitgaande van het juiste algemene toetsingskader, waaronder dat 'witwassen' kan worden bewezen verklaard indien het op grond van de vastgestelde omstandigheden niet anders kan zijn dan dat het voorwerp uit enig misdrijf afkomstig is – geoordeeld dat, gelet op het door het Openbaar Ministerie gepresenteerde bewijsmateriaal en het ter zake door en namens de verdachte omtrent de legale herkomst van de tenlastegelegde geldbedragen en voorwerpen aangevoerde, de legale herkomst van die geldbedragen en voorwerpen niet met voldoende mate van zekerheid kan worden uitgesloten, terwijl tevens onvoldoende duidelijk is in welke mate (mogelijkerwijs) van vermenging van legale en illegale geldstromen sprake is. Het hof heeft geoordeeld dat het in de gegeven omstandigheden vereiste nader onderzoek door het Openbaar Ministerie naar 'feiten en omstandigheden die de legale herkomst van de ten laste gelegde geldbedragen en voorwerpen met een voldoende mate van zekerheid zouden kunnen uitsluiten' onvoldoende is gebeurd en als zijn oordeel tot uitdrukking gebracht dat in verband daarmee hetgeen door het Openbaar Ministerie aan materiaal is gepresenteerd ontoereikend is om tekortkomingen in de verklaringen van de verdachte op te vatten als een onvoldoende weerlegging van het bewijsvermoeden van witwassen en dat ook overigens het wettig en overtuigend bewijs ontbreekt dat de in de tenlastelegging van feit 3 genoemde geldbedragen en goederen (mede) 'afkomstig was/waren uit enig misdrijf'. Dit oordeel geeft niet blijk van een onjuiste opvatting omtrent het bestanddeel 'afkomstig (...) uit enig misdrijf' als bedoeld in artikel 42obis Sr. Dat oordeel is, gelet op de aan het hof voorbehouden weging en waardering van het voorhanden bewijsmateriaal, als van feitelijke aard in cassatie slechts in beperkte mate toetsbaar. Dit oordeel is, mede gelet op het verhandelde ter terechtzitting, ook niet onbegrijpelijk.

Voor zover het middel het standpunt huldigt dat het hof ten onrechte voor het bewijs van het bestanddeel 'voorwerp (...) afkomstig uit enig misdrijf' de eis heeft gesteld dat 'het concrete bedrag of de concrete bedragen [aan illegaal vermogen] met voldoende precisie bewezen moeten kunnen worden' en dat niet kan worden volstaan met de bewezenverklaring van 'enig geldbedrag', gaat het uit van een onjuiste lezing van het arrest, zodat het in zoverre bij gebrek aan feitelijke grondslag niet tot cassatie kan leiden.

Anders dan de steller van het middel betoogt, heeft het hof niet geoordeeld dat voor het bewijs van de in de tenlastelegging opgenomen bestanddelen 'voorwerp afkomstig uit enig misdrijf' en 'een geldbedrag' is vereist dat steeds de concrete brondelicten en de precieze omvang van de daaruit voortvloeiende gelden moeten worden bewezen, maar dat het bewijs daarvan in de gegeven omstandigheden ontbreekt.

Het middel faalt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissing ter zake van de onttrekking aan het verkeer van het inbeslaggenomen verlamningsapparaat, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt de beroepen voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:197

Zaaknummer: 12/04518

Wetsartikelen: 429 Sv, 420bis Sr, 36d Sr, 2 WWM en 33 Sr

RECHTSPRAAK

Zonder nadere motivering, die ontbreekt, is niet begrijpelijk het oordeel van het hof dat het aan het verkeer onttrokken verklaarde navigatiesysteem van zodanige aard is dat het ongecontroleerde bezit daarvan in strijd is met de wet of het algemeen belang. Het middel klaagt daarover terecht. Nu in casu is voldaan aan de voorwaarden voor verbeurdverklaring van het navigatiesysteem, verklaart de Hoge Raad om doelmatigheidsredenen dat voorwerp verbeurd.

Het middel komt op tegen 's hofs beslissing tot onttrekking aan het verkeer van een navigatiesysteem, in hoesje met autolader.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Zonder nadere motivering, die in de bestreden uitspraak ontbreekt, is niet begrijpelijk het oordeel van het hof dat het aan het verkeer onttrokken verklaarde navigatiesysteem, in hoesje met autolader, van zodanige aard is dat het ongecontroleerde bezit daarvan in strijd is met de wet of het algemeen belang. Het middel klaagt daarover terecht, zodat het bestreden arrest in zoverre niet in stand kan blijven. Nu in dit geval op de gronden vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3, is voldaan aan de voorwaarden voor verbeurdverklaring van het navigatiesysteem, zal de Hoge Raad om doelmatigheidsredenen dat navigatiesysteem, in hoesje met autolader, verbeurd verklaren.

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van 30 maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend voor zover daarbij de onttrekking aan het verkeer is uitgesproken van het inbeslaggenomen navigatiesysteem, in hoesje met autolader, en wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, verklaart de genoemde voorwerpen verbeurd, vermeldt artikel 33 en 33a Sr als wettelijke voorschriften waarop de strafoplegging mede berust, vermindert de duur van de opgelegde gevangenisstraf in die zin dat deze 28 maanden belooft en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:187

Zaaknummer: 11/03787

Wetsartikelen: 33 Sr en 33a Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt toepasselijke overwegingen uit ECLI:NL:HR:2013:2001. Het hof heeft ten laste van verdachte bewezenverklaard het voorhanden hebben van een geldbedrag, terwijl hij wist dat dit geldbedrag van misdrijf afkomstig was. Blijkens de bewijsvoering heeft het hof kennelijk aannemelijk geacht dat dit geldbedrag uit eigen misdrijf (hennephandel) afkomstig was. Het hof heeft het bewezenverklaarde feit gekwalificeerd als witwassen. Aangezien uit 's hofs overwegingen echter niet kan worden afgeleid dat ten aanzien van het gehele in de bewezenverklaring genoemde geldbedrag sprake is van meer dan het enkele voorhanden hebben van dit geld doordat de gedragingen van verdachte ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van dat gehele geldbedrag, is dat oordeel ontoereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt onder meer dat het hof ten onrechte heeft geoordeeld dat het onder 2 bewezenverklaarde het medeplegen van 'witwassen' oplevert.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Vooropgesteld moet worden dat op zichzelf noch de tekst noch de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 420bis Sr en artikel 420quater Sr eraan in de weg staat dat iemand die een in die bepalingen omschreven gedraging verricht ten aanzien van een voorwerp dat afkomstig is uit enig door hemzelf begaan misdrijf, wordt veroordeeld wegens – kort gezegd – (schuld)witwassen. Dat geldt, naar uit de tekst van de wet volgt, ook voor het verwerven of voorhanden hebben van zo'n voorwerp.

Dit betekent niet dat elke gedraging die in artikel 420bis lid 1 Sr en artikel 420quater lid 1 Sr is omschreven, onder alle omstandigheden de – in beide bepalingen nader omschreven – kwalificatie witwassen onderscheidenlijk schuldwitwassen rechtvaardigt. Zo kan ingeval het gaat om een voorwerp dat afkomstig is uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf en hem

het 'verwerven' of 'voorhanden hebben' daarvan wordt verweten, de vraag rijzen of een dergelijk enkel verwerven of voorhanden hebben voldoende is om als (schuld)witwassen te worden aangemerkt.

Uit de wetsgeschiedenis volgt dat de strafbaarstelling van witwassen strekt ter bescherming van de aantasting van de integriteit van het financieel en economisch verkeer en van de openbare orde, dat witwassen een veelomvattend, maar ook te begrenzen fenomeen is, en dat ook in het geval het witwassen de opbrengsten van eigen misdrijf betreft, van de witwasser in beginsel een handeling wordt geveerd die erop is gericht 'om zijn criminele opbrengsten veilig te stellen'.

Gelet hierop moet worden aangenomen dat indien vaststaat dat het enkele verwerven of voorhanden hebben door de verdachte van een voorwerp dat afkomstig is uit een door hemzelf begaan misdrijf niet kan hebben bijgedragen aan het verbergen of verhullen van de criminele herkomst van dat voorwerp, die gedraging niet als (schuld)witwassen kan worden gekwalificeerd.

Daarmee wordt mede beoogd te voorkomen dat een verdachte die een bepaald misdrijf heeft begaan en die de door dat misdrijf verkregen voorwerpen verwerft of onder zich en dus voorhanden heeft, zich automatisch ook schuldig maakt aan het witwassen van die voorwerpen. Bovendien wordt aldus bevorderd dat in zo een geval het door de verdachte begane (grond)misdrijf, dat in de regel nader is omschreven in een van specifieke bestanddelen voorziene strafbepaling, in de vervolging centraal staat.

Er moet in dergelijke gevallen dus sprake zijn van een gedraging die meer omvat dan het enkele verwerven of voorhanden hebben en die een op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van dat door eigen misdrijf verkregen voorwerp gericht karakter heeft. Ingeval de gedraging betrekking heeft op een gedeelte van die voorwerpen, kan slechts het verwerven of voorhanden hebben van dat gedeelte worden aangemerkt als witwassen.

Een vonnis of arrest moet voldoende duidelijkheid verschaffen over de door de rechter in dit verband relevant geachte gedragingen van de verdachte. Wanneer het gaat om het verwerven of voorhanden hebben van een voorwerp dat afkomstig is uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf, moeten daarom bepaaldelijk eisen worden gesteld aan de motivering van het oordeel dat sprake is van (schuld)witwassen. Uit die motivering moet kunnen worden afgeleid dat de verdachte het voorwerp niet slechts heeft verworven of voorhanden heeft gehad, maar dat zijn gedragingen ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van het voorwerp.

Deze rechtsregels hebben slechts betrekking op het geval dat de verdachte voorwerpen heeft verworven of voorhanden heeft gehad, terwijl aannemelijk is dat die voorwerpen afkomstig zijn uit een door de verdachte zelf begaan misdrijf. (Vgl. HR 17 december 2013, ECLI:NL:HR:2013:2001.)

Het hof heeft ten laste van de verdachte onder 2 bewezenverklaard – kort gezegd – het voorhanden hebben van een geldbedrag, terwijl hij wist dat dit geldbedrag van misdrijf afkomstig was. Blijkens de bewijsvoering heeft het hof kennelijk aannemelijk geacht dat dit geldbedrag uit eigen misdrijf (kort gezegd: hennephandel) afkomstig was.

Het hof heeft het onder 2 bewezenverklaarde feit gekwalificeerd als (medeplegen van) witwassen. Aangezien uit 's hofs overwegingen echter niet kan worden afgeleid dat ten aanzien van het gehele in de bewezenverklaring genoemde geldbedrag sprake is van meer dan het enkele voorhanden hebben van dit geld doordat de gedragingen van de verdachte ook (kennelijk) gericht zijn geweest op het daadwerkelijk verbergen of verhullen van de criminele herkomst van dat gehele geldbedrag, is dat oordeel ontoereikend gemotiveerd.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 2 tenlastegelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:174

Zaaknummer: 11/04914

Wetsartikelen: 42obis Sr en 47 Sr

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt toepasselijke overwegingen uit ECLI:NL:HR:2004:AO6410. De rechtbank heeft bij de strafoplegging tot uitgangspunt genomen dat de ernst van het gepleegde feit beoordeeld dient te worden naar de normen welke gelden in het land waar dat feit is begaan. Aldus heeft de rechtbank hetgeen is vooropgesteld miskend.

Het middel behelst in de eerste plaats de klacht dat de rechtbank bij de strafoplegging blijkt heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting.

De Hoge Raad overweegt als volgt. Ingevolge artikel 31 lid 1 WOTS dient de exequaturrechter zijn uitspraak met redenen te omkleden en dient de uitspraak de bijzondere redenen op te geven die de opgelegde straf hebben bepaald of tot de opgelegde maatregel hebben geleid en voorts zo veel mogelijk de omstandigheden waarop bij de vaststelling van de duur of de hoogte van de straf is gelet. Gelet op de wetsgeschiedenis zoals weergegeven in HR 26 juni 1990, NJ 1991/190 moet deze bepaling aldus worden verstaan (a) dat de exequaturrechter bij het opleggen van de straf of maatregel welke op het overeenkomstige feit naar Nederlands recht is gesteld, de in het buitenland opgelegde sanctie, zonder de duur of omvang daarvan te overschrijden, in beginsel dient te vervangen door een straf of maatregel die naar Nederlandse maatstaven en opvattingen geacht wordt te beantwoorden aan de ernst van het feit, de omstandigheden waaronder het is gepleegd en de persoon van de dader, zij het dat de rechter bij die vervanging tevens rekening dient te houden met internationale gevoeligheden, en (b) dat hij in voorkomend geval onder de bijzondere redenen die de straf hebben bepaald, dient te vermelden waarom hij tot een lagere strafoplegging is gekomen. (Vgl. HR 18 mei 2004, ECLI:NL:HR:2004:AO6410, NJ 2004/511.)

Blijkens haar hiervoor weergegeven overweging heeft de rechtbank bij de strafoplegging tot uitgangspunt genomen dat de ernst van het gepleegde feit beoordeeld dient te worden naar de normen welke gelden in het land waar dat feit is begaan. Aldus heeft de rechtbank hetgeen hiervoor onder 2.3 is vooropgesteld miskend. De daarop gerichte klacht is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Midden-Nederland, zittingsplaats Utrecht, opdat de zaak opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:177

Zaaknummer: 13/03081

Wetsartikelen: WOTS

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad herhaalt toepasselijke overwegingen uit ECLI:NL:HR:2013:BV9087. Er is voldaan aan de verplichting dat, indien door of namens betrokkene een gevolgtrekking uit het financieel rapport gemotiveerd is betwist, de rechter niet kan volstaan met de vermelding van (het onderdeel) van het financieel rapport als bewijsmiddel waaraan de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel is ontleend, maar zal moeten motiveren op grond waarvan hij die gevolgtrekking aanvaardt. Het oordeel van het hof dat het door betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel moet worden geschat op bedrag X is, mede gelet op hetgeen daaromtrent ter terechtzitting in hoger beroep door de verdediging is aangevoerd, toereikend gemotiveerd. De feiten en omstandigheden waarop dat oordeel is gebaseerd, zijn in de door het hof overgenomen overwegingen van de rechtbank voldoende weergegeven. Gelet op het verhandelde ter terechtzitting in hoger beroep kan worden aangenomen dat de verwijzing naar de stukken van het ontnemingsdossier waaraan die feiten en omstandigheden zijn ontleend voldoende nauwkeurig is.

Het middel klaagt dat de bestreden uitspraak niet de inhoud van de bewijsmiddelen bevat waaraan de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel is ontleend.

De Hoge Raad overweegt als volgt. In het door het hof bevestigde vonnis van de rechtbank is bij de opgave van de bewijsmiddelen waaraan de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel is ontleend, volstaan met de vermelding van drie processen-verbaal inzake strafrechtelijk financieel onderzoek ten aanzien van de betrokkene. Voorts heeft de rechtbank in de hiervoor in 2.1 weergegeven overwegingen met betrekking tot de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel uiteengezet dat zij bij die schatting tot uitgangspunt heeft genomen dat de horloges in het helingscircuit minimaal 20% van de geschatte inkoopwaarde

opbrengen, op welke wijze zij de inkoopwaarde van de horloges heeft berekend en op grond waarvan dat is geschied.

Aldus is voldaan aan de hiervoor in 2.4 onder (iv) bedoelde verplichting dat, indien door of namens de betrokkene een gevolgtrekking uit het financieel rapport gemotiveerd is betwist, de rechter niet kan volstaan met de vermelding van (het onderdeel) van het financieel rapport als bewijsmiddel waaraan de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel is ontleend, maar zal moeten motiveren op grond waarvan hij die gevolgtrekking aanvaardt. Het oordeel van het hof dat het door de betrokkene wederrechtelijk verkregen voordeel moet worden geschat op een bedrag van € 52.671,79, is, mede gelet op hetgeen daaromtrent ter terechtzitting in hoger beroep door de verdediging is aangevoerd, toereikend gemotiveerd. De feiten en omstandigheden waarop dat oordeel is gebaseerd, zijn in de door het hof overgenomen overwegingen van de rechtbank voldoende (samengevat) weergegeven. Gelet op het verhandelde ter terechtzitting in hoger beroep kan worden aangenomen dat de verwijzing naar de stukken van het ontnemingsdossier waaraan die feiten en omstandigheden zijn ontleend – met welk dossier klaarblijkelijk de in de opgave van de bewijsmiddelen bedoelde processen-verbaal van bevindingen van strafrechtelijk financieel onderzoek is bedoeld – voldoende nauwkeurig is.

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 28-01-2014

ECLI: ECLI:NL:HR:2014:184

Zaaknummer: 12/04038

Wetsartikelen: 36e Sr